

FİLİSTİN'İ DESTEKLEYEN PARLAMENTOLAR GRUBU
ORTAK BİLDİRİSİ
İSTANBUL, 18 NİSAN 2025

Bahreyn, Endonezya, Ürdün, Malezya, Pakistan, Filistin, Katar, Senegal, Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri Ulusal Meclislerinin Başkanları ve Cezayir, Azerbaycan, Mısır Ulusal Meclislerinin Başkanvekilleri olarak, söz konusu parlamentoların üyelerinin de katılımıyla, Filistin'deki siyasi ve insani durum ile güvenlik durumuna ilişkin görüşlerimizi dile getirmek ve Orta Doğu'da kalıcı barış, istikrar ve güvenliğin tesisi için yegâne yol olarak gördüğümüz iki devletli çözümün hayata geçirilmesine yönelik güçlü taahhüdümüzü bir kez daha ifade etmek üzere bugün İstanbul'da bir araya gelmiş bulunmaktayız.

Parlamentolar arası ilişkilerin, temin ettiği eşsiz diyalog kanalları sayesinde, diyalog ve diplomasinin geliştirilmesi ile şiddet döngüsünün kırılması noktasında önemli bir rol oynayabileceğine inanarak;

Sivillere yönelik ağır ihlaller ve işlenen suçlar konusunda uluslararası ve ulusal adalet mekanizmaları nezdinde hesap sorulmasının önemine dikkat çekerek;

Kendi kaderini tayin etme hakkı da dahil olmak üzere Filistin halkının meşru haklarını ve 4 Haziran 1967 sınırları temelinde, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, özgür ve egemen bir Filistin Devleti'ne yönelik tam desteğimizi kararlılıkla teyit ederek;

Gösterdikleri mukavemet ve topraklarına sahip çıkma konusundaki özverileri için Filistin halkına saygılarımızı ve takdirlerimizi sunarak;

Filistin'deki siyasi ve insani durum ile güvenlik durumunun iyileştirilmesinde parlamentoların üstlendiği benzersiz rol ile parlamenter diplomasinin sağlayacağı katkıları istişare etmiş olarak, aşağıdaki hususları beyan ederiz:

1. Filistin halkının doğuştan gelen haklarını savunmak, korumak ve güvence altına almak amacıyla uygun kanallar ile siyasi etki oluşturmak üzere "Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu"nın kurulmasına karar vermiş bulunuyoruz.
2. İki devletli çözümün; iki bağımsız ve egemen devletin barış ve güvenlik içinde, bölgeyle bütünleşmiş biçimde yan yana yaşamasını sağlayacak güvenilir, sürdürülebilir ve geri döndürülemez biçimde uygulanmasını ve Filistin halkının devredilemez haklarını gerçekleştirecek adil ve kalıcı bir barışın tesisi için Filistinli mültecilerin uluslararası hukuk, ilgili Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyi kararları ile Arap Barış Girişimi çerçevesinde geri dönüş hakkının temin edilmesini talep ediyoruz. Bölgedeki tüm ulus ve devletlerin güvenliği açısından tek uygulanabilir seçeneğin iki devletli çözüm olduğunu düşünüyoruz. Bu bağlamda, 16 Mayıs 2024 tarihli Manama

Bildirisi de dahil olmak üzere iki devletli çözümü teşvik eden hükümetler arası ve parlamentolar arası girişimleri ve bildirimleri desteklediğimizi ifade ediyoruz. Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu olarak, bu hayati konunun bölgesel ve uluslararası parlamenter asamblelerin çalışmalarına dahil edilmesi konusunda ortak kararlılık içinde hareket edeceğiz. Ayrıca, BM Güvenlik Konseyi geçici üyesi olarak Cezayir'in girişimleri de dahil olmak üzere, Filistin davasının uluslararası platformlarda savunulmasına yönelik olarak BM'de ve diğer uluslararası mecralarda hükümetlerimizin sarf ettiği gayretleri memnuniyetle karşılıyoruz.

3. İsrail Parlamentosu'na, Filistin halkının meşru haklarına saygı göstermesi, uluslararası hukuk yükümlülükleriyle bağdaşmayan tüm yasa ve yasama girişimlerini geri çekmesi ve insan hakları hukuku ile uluslararası insancıl hukuka aykırı tüm mevzuat çalışmalarına son vermesi yönünde güçlü bir çağrıda bulunuyoruz.
4. Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistin Mültecilerine Yardım ve Bayındırlık Ajansı'nın (UNRWA) bölgedeki istikrar sağlayıcı rolünü desteklediğimizi yineliyor, bu kuruluşun üstlendiği rolü azaltmaya veya ortadan kaldırmaya yönelik girişimleri reddediyor, UNRWA tarafından yürütülen faaliyetlerin siyasi ve insani bakımdan öncelik arz ettiğini vurguluyor ve tüm devletleri UNRWA'ya yönelik siyasi, hukuki ve mali desteği arttırmaya davet ediyoruz.
5. İsrail'in işgalci güç sıfatıyla Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze Şeridi'ndeki işgaline ve bu bölgelerdeki saldırılarına son vermesini; ilhak, yasa dışı yerleşimler, ev yıkımları, toprak gaspları ile Doğu Kudüs de dahil olmak üzere Batı Şeria ve Gazze Şeridi üzerinde sözde egemenlik iddialarına yönelik tüm politika ve uygulamalarını derhal terk etmesini talep ediyoruz.
6. İşgal altındaki Filistin topraklarının demografik yapısı, karakteri ve statüsünün değiştirilmesini, Filistin halkının bireysel ya da toplu olarak, kendi toprakları içinde ya da dışına zorla yerinden edilmesini ya da her türlü tehcir, sürgün ve sınır dışı edilmeyi hangi gerekçeyle olursa olsun kesin bir biçimde reddediyoruz. Bu tür girişimleri uluslararası hukukun ağır ihlali olarak görüyoruz.
7. İsrail'in sivil halka yönelik askeri saldırılarını ve Gazze Şeridine yönelik insani yardımı engelleyen ablukasını en güçlü şekilde kınıyor, İsrail'in askeri operasyonlarını derhal sona erdirmesini, kuvvetlerini geri çekmesini ve insani yardımın Gazze Şeridi'nin tüm bölgelerine herhangi bir engelle karşılaşmadan ulaştırılması için gereken adımları atmasını talep ediyoruz. Mısır Arap Cumhuriyeti, Katar Devleti ve Amerika Birleşik Devletleri'nin ortak arabuluculuğuyla 15 Ocak 2025 tarihinde Gazze Şeridi'nde ilan edilen ateşkes anlaşmasının tüm aşamalarının uygulanmasını teminen derhal ve kalıcı bir ateşkes sağlanmasının ve müzakerelerin yeniden başlatılmasının acil bir gereklilik olduğunun altını çiziyoruz.

8. Başta BM Güvenlik Konseyi olmak üzere, Birleşmiş Milletler'e, bölgede barış ve güvenliği tesis etmekle ilgili sorumluluğunu derhal ve tam olarak yerine getirme; ilgili tüm BM kararlarını eksiksiz uygulama ve ayrıca İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarında gerçekleştirdiği ilhak, yerleşim faaliyetleri, ev yıkımları, toprak gaspları ve sivillere yönelik şiddet gibi yasa dışı faaliyetlerine karşı yaptırımlar da dahil olmak üzere ilave tedbirler uygulama çağrısında bulunuyoruz.
9. Mısır Arap Cumhuriyeti tarafından sunulan, Arap Birliği ve İslam İş Birliği Teşkilatı tarafından kabul edilen, Gazze Şeridi'nde toparlanma ve yeniden inşa çalışmalarının ivedilikle hayata geçirilmesini öngören Plan'ı memnuniyetle karşılıyoruz. Her türlü yerinden etme ve ilhak planlarına karşı durmak amacıyla uluslararası toplumu vakit kaybetmeksizin söz konusu Plan'ı desteklemeye, benimsemeye ve Plan'ın uygulanmasına katkı sunmaya davet ediyoruz.
10. Pakistan'ın Gazze Şeridi ve Lübnan'a yardım maksadıyla tesis etmiş olduğu destek fonu gibi, Gazze'ye insani yardım ulaştırmak için hükümetlerimiz tarafından hayata geçirilen girişimleri takdirle karşılıyoruz. Gazze Şeridi'ndeki yetim çocuklara destek sağlanması ve özellikle dul kadınlar ile yetimler başta olmak üzere, uzuvlarını kaybeden yaralılara tıbbi yardım ve protez desteği temin edilmesi amacıyla, Birleşmiş Milletler iş birliğinde uluslararası bir fon kurulmasına yönelik çağrılara bizler de destek veriyoruz.
11. Uluslararası toplumu Filistin halkına acil uluslararası koruma sağlamaya ve Filistin topraklarındaki insan haklarını korumak için uluslararası bir mekanizma geliştirmeye çağırıyoruz.
12. Kudüs'ün çok dinli karakterine ve şehirdeki Müslüman ve Hristiyan kutsal mekânlarının hukuki ve tarihî statükosunun korunmasına verdiğimiz önemi vurguluyor ve bu bağlamda, Haşimi Vesayeti'nin üstlendiği rolü desteklediğimizi bir kez daha teyit ediyoruz. Uluslararası topluma işgal altındaki Filistin topraklarındaki tüm kültürel, tarihi ve dini varlıkların korunmasına yönelik gayretlerini yoğunlaştırma çağrısında bulunuyoruz.
13. Filistin Devleti'nin Birleşmiş Milletler ve bağlı organlarında tam üyeliğe kabul edilmesi hakkının desteklenmesi gerektiğini vurguluyor; Filistin Devleti'ni tanıyan ülkelerin tutumlarını takdirle karşılıyor ve henüz tanımamış olan devletleri bu yönde adım atmaya davet ediyoruz. Bu çerçevede, Arap Grubu adına Birleşik Arap Emirlikleri tarafından sunulan ve Mayıs 2024 yılında BM Genel Kurulu'nda kabul edilen, Filistin Devleti'ne tam üyelik önerisine yer veren Kararı memnuniyetle karşılıyoruz.
14. 5–9 Nisan 2025 tarihlerinde Özbekistan'ın Taşkent şehrinde gerçekleştirilen 150. Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Genel Kurulu'nda kabul edilen "İki Devletli Çözümün Hayata Geçirilmesinde Parlamentoların Rolü" başlıklı kararı memnuniyetle karşılıyoruz.

15. Dünya genelindeki parlamentolardan, Filistin halkı için adaletin sağlanması yönünde somut adımlar atma konusunda hükümetlerini teşvik etmelerini talep ediyoruz.
16. İki devletli çözümü destekleyen parlamentolar ile uluslararası ve bölgesel parlamenter asambleleri, uygun görüldüğünde ev sahibi bir ülkede veya uluslararası konferanslar marjında toplanacak olan Grubumuza katılmaya davet ediyoruz.
17. Filistin’i Destekleyen Parlamentolar Grubu’nun bu toplantısına ev sahipliği yaptığı için Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne tebrik ve şükranlarımızı sunuyoruz.

